

RAPORTARE ȘTIINȚIFICĂ

Raportul Științific WP2

Contract nr. 298/2022; etapă nr. 1/2023; titlu proiect: Colaborarea cu vârstnicii în construirea unor orașe prietenoase cu toate vârstele (City & Co)

Descrierea științifică, cu punerea în evidență a rezultatelor etapei anuale și gradul de realizare a obiectivelor

În a doua etapă, am procedat la analiza datelor și elaborarea raportului pentru România, **ca urmare a studiului condus folosind chestionarul AFCCQ-RO (activitatea A.2.1)**. Acest raport a fost transformat într-un articol (redactat în limba engleză), care a trecut printr-un proces de *peer review* și a fost acceptat să fie publicat în jurnalul: *Habitat International* (impact factor 6.9). Articolul va apărea la începutul anului 2024 (online, *open access*). În secțiunea rezervată livrabilelor, din prezentul raport științific, vom prezenta principalele elemente ale acestui raport, care a analizat datele studiului condus folosind chestionarul AFCCQ-RO.

De asemenea, în această etapă a proiectului am elaborat geoportalul (WP2 & WP3) pentru a colecta date legate de aspecte ale *age-friendly cities*, direct de la cetățeni, de la locuitorii diferitelor cartiere, în orașele analizate (activitatea A 2.2. **Elaborarea manualului pentru dezvoltarea geoportalului (versiunea pentru România)**)

Potrivit Organizației Mondiale a Sănătății (WHO), implicarea și participarea persoanelor în vârstă în toate deciziile și procesele reprezintă cel mai important principiu pentru a facilita crearea unor orașe prietenoase cu persoanele în vârstă. Experiențele persoanelor în vârstă ar trebui să fie un punct de plecare pentru dezvoltarea inițiativelor: "nimic despre noi fără noi!". WHO a definit participarea ca fiind "un proces prin care oamenii sunt încurajați să se implice în mod activ în definirea problemelor care îi privesc, în luarea deciziilor cu privire la factorii care le afectează viața, în formularea și punerea în aplicare a politicilor, în planificarea, dezvoltarea și furnizarea de servicii și în luarea de măsuri pentru a obține schimbări" (WHO, 2016 p.11). Participarea oamenilor la procesele decizionale cu privire la orașele în care locuiesc poate contribui la legitimitatea și democratizarea politicilor publice. Ceea ce cred oamenii că trebuie să fie un oraș "prietenos cu toate vârstele", pe baza experiențelor personale, sunt aspecte care nu pot fi neglijate dacă vorbim despre calitatea vieții în așezările urbane și îmbătrânirea activă.

City & Co a presupus, în această etapă, derularea unor sesiuni de co-creare, împreună cu persoanele în vârstă, pentru a construi geoportalul, care va sta la baza colectării datelor (*geotagging data*) în cele 4 orașe din proiect: Cracovia și Wrocław (Polonia), București (România) și (Olanda). Elementele cheie ale manualului care a constituit suportul metodologic al acestor sesiuni și care oferă instrucțiuni pentru organizarea, facilitarea și analizarea datelor, sunt prezentate mai jos, la secțiunea *livrabile realizate*.

Obiectivele proiectului din etapa a 2-a (anul 2023) sunt prezentate succint mai jos:

Etapa 2. Design-ul geoportalului si studiul pilot privind functionarea geoportalului

Activitatea 2.1. Elaborarea raportului pe Romania, ca urmare a studiului condus folosind chestionarul AFCCQ-RO

Activitatea 2.2. Elaborarea manualului pentru dezvoltarea geoportalului (versiunea pentru România)

Aceste obiective au fost atinse în totalitate în perioada 1.01.2023 – 31.12.2023, corespunzătoare celei de a doua etapă a proiectului

Livrabile realizate

Conform planului de realizare pentru etapa 2 a proiectului (anul 2023), au rezultat două livrabile:

1. Raportul, pentru România, ca urmare a studiului condus folosind chestionarul AFCCQ-RO (care a fost acceptat spre publicare într-un jurnal de specialitate – Habitat International)

Descriem, mai jos, principalele elemente ale acestui raport.

Tabelul 1. Distribuția populației vârstnice din București, pe grupe de vârstă și pe sexe (INS, 2023, date rezultate în urma Recensământului Populației, 2021)

	65-69	70-74	75-79	80-84	85+	Total
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	
Total	33.90	26.57	16,52	13.16	9.85	333,088
Barbați	43.97	41.67	38.62	34.48	31.37	126,648
Femei	56.03	58.33	61.38	65. 52	68.63	206,440

Tabelul 2. Caracteristicile eșantionului folosit în studiul pentru validarea AFCCQ-RO, în Bucharesti (N=424)

Sex	
Barbați	166 (39.2%)
Femai	258 (60.8%)
Vârstă	
Medie (SD)	73.5 (7.0)
65–69	148 (34.9%)
70–74	110 (25.9%)
75+	166 (39.2%)
Etnie	
Român	424 (100%)
Nivel de educație	
ISCED 0-2	31 (7.3%)
ISCED 3-4	148 (34.9%)

ISCED 5-6	108 (25.5%)
ISCED 7-8	137 (32.3%)
Tip de locuință	
Proprietari	350 (82.5%)
Locuințe sociale	5 (1.2%)
Locuințe închiriate	69 (16.3%)
Locuiesc împreună cu un membru al familiei sau cu altcineva	306 (72.2%)
Beneficiază de îngrijire	129 (30.4%)
Boală/ boli cronice	164 (38.7%)
Folosec un baston, scaun cu roțile sau ceva care să susțină mersul	181 (42.7%)

Tabelele 1 și 2 arată că eșantionul folosit în studiul privind validarea AFCCQ-RO este similar, ca structură, cu populația vârstnică a Bucureștiului pe principalii indicatori socio-demografici. Ca și în populația Bucureștiului, un procent ridicat este format din femei (mai ales pentru categorii de vârste avansate) și majoritatea respondenților dețineau o locuință proprietate personală (95%). De menționat aici că România este țara din UE cu procentul cel mai mare de proprietari de locuințe (95%), conform datelor Eurostat (2021). De asemenea, ultimul recensământ al populației, din 2021, arată o populație a Bucureștiului foarte omogenă din punctul de vedere etnic, așa cum regăsim și în structura eșantionului selectat pentru studiu.

Similar cu populația generală a Bucureștiului, aproximativ o treime dintre persoanele participante la studiul nostru se găsesc în segmentul 60-69 de ani și procentul femeilor este mai ridicat decât cel al bărbaților.

Tabelul 3. Fit model al datelor studiului privind validarea AFCCQ –RO cu modelul inițial descris de Dikken et al., 2020.

Model	Normed χ^2	Comparative Fit Index (CFI)	Tucker Lewis Index (TLI)	Root-Mean Squared Residual (SRMR)	Root-Mean Square Error of Approximation (RMSEA)
Model 1.	3.117	0.948	0.932	0.0578	0.052

Tabelul 3 arată că instrumentul AFCCQ-RO este valid și poate fi folosit în România pentru evaluarea nivelului de age-friendliness al comunităților urbane. Modelul propus se potrivește modelului inițial validat în Olanda de Dikken et al. (2020). Chestionarul cu 30 de itemi, AFCCQ a fost analizat și din punctul de vedere al fidelității, obținându-se un nivel al fidelității bun, peste 0,70, cu excepția scalei referitoare la Participarea Civică și angajarea pe piața muncii, unde fidelitatea = 0,67. Am discutat faptul că această dimensiune a îmbătrânirii are particularități în România, față de celelalte țări (Olanda și Polonia – cuprinse în proiect) care se cer investigate atent în studii viitoare.

Tabelul 4. *Clusters & cluster scores* rezultate în urma aplicării AFCCQ-RO, cele 9 domenii (Bucharest, N=424)

		Cluster 1 n=63	Cluster 2 n=137	Cluster 3 n=155	Cluster 4 n=69	Sign.
Domeniu		Mean	Mean	Mean	Mean	
Total AFCCQ	True-score	-12.60 (- -)	3.18 (+)	18	34.87 (+++)	<.001
Locuință	True-score	0.06 (+)	1.44 (++)	2.30 (++)	3.59 (++++)	<.001
Participare socială	True-score	-1.54 (-)	1.82 (++)	3.97 (++)	6.87 (++++)	<.001
Respect și incluziune socială	True-score	-0.25 (-)	0.19 (+)	-0.92 (-)	-2.20 (- - -)	<.001
Participare civică și pe piața muncii	True-score	-1.25 (- -)	-0.12 (-)	1.46 (++)	3.16 (++++)	<.001
Comunicare și informare	True-score	-1.86 (- -)	-0.31 (-)	1.60 (++)	3.46 (++++)	<.001
Suport comunitar și servicii de sănătate	True-score	-2.56 (- -)	0.63 (+)	5.14 (+++)	9.23 (++++)	<.001
Clădiri și spații din jurul clădirilor	True-score	-1.13 (- -)	0.24 (+)	1.89 (++)	3.68 (++++)	<.001
Transport	True-score	-1.62 (- -)	0.26 (+)	1.74 (++)	3.64 (++++)	<.001
Evaluarea situației financiare	True-score	-2.46 (- - -)	-0.97 (-)	1.41 (++)	3.43 (++++)	<.001

Tabelul 4 prezintă, sintetic, cele mai importante rezultate ale studiului condus în București, folosind chestionarul AFCCQ-RO. Datele au arătat că *respectul și incluziunea socială* este dimensiunea *age friendly city* evaluată cel mai negativ de vârștncii din București. Acest aspect este un elemente tipic pentru România și nu a fost identificat în celelalte orașe participante în proiect. Cea mai bine evaluată dimensiune a *age friendly city* este cea legată ed *locuință*, care arată faptul că, din acest punct de vedere România și comunitățile urbane din România (cu un număr atât de mare de proprietare de locuințe – 95%) constituie un caz care nu este neapărat asemănător cu alte state/ comunități urbane din UE. Evaluarea foarte negativă a dimensiunii *respect și incluziune socială* este un aspect care necesităo evaluare mai atentă în studii viitoare și politici specifice.

Tabelul 4 arată că avem de a face cu 4 cluster (tipologii de indivizi), descriși de principalele caracteristici socio-demografice și care evaluează diferit calitatea vieții, în orașele în care trăiesc (aici București). Clusterul 1 este format din persoane care tind să evalueze foarte negativ fiecare dintre dimensiunile *age friendly city* analizate. Acest cluster este format în

special din persoane peste 75 de ani, care au un nivel scăzut de educație, posibilități financiare reduse și probleme medicale și de mobilitate. Cei mai mulți își evaluează puternic negativ situația financiară și o parte semnificativă nu sunt proprietarii locuințelor lor. La cealaltă extremă, avem Cluster 4 – format din persoane, de obicei mai tinere, mai educate, cu o stare de sănătate mai bună, care tind să își evalueze pozitiv posibilitățile financiare. Această categorie de persoane se bucură de calitatea vieții urbane, tind să evalueze pozitiv fiecare dintre dimensiunile analizate, mai puțin cea care se referă la respect și incluziune socială. Cluster 4 este formată din vârstnici care au resurse materiale peste medie, proprietari de locuințe și care îi permit să plătească servicii medicale private și să beneficieze de oportunitățile vieții urbane. Această categorie de vârstnici locuiește mai degrabă singur (nu împreună cu alții), spre deosebire de Cluster 1 și Cluster 2 – unde întâlnim vârstnici care locuiesc cu alți membri ai familiei. Identificarea celor 4 clustere – cu particularitățile lor, reproduce modelul identificat în Haga (descriș de Dikken și colaboratorii, 2020) – doar că în cazul Bucureștiului, distincția dintre Cluster 1 și Cluster 4 este mult mai pronunțată, iar celelalte două clustere intermediare – Cluster 2 și Cluster 3 – se apropie din punctul de vedere al evaluărilor și a caracteristicilor socio-demografice, de Cluster 1.

2. Manualul pentru dezvoltarea geoportalului (versiunea pentru România)

2.1 Culegerea de date

În perioada noiembrie 2022- martie 2023 au avut loc trei sesiuni de co-creare în Polonia, România și Olanda. Co-crearea este un proces în care utilizatorii finali sunt implicați în proiectarea unui serviciu sau a unui produs. Utilizatorul final este recunoscut pentru expertiza sa empirică pe tema respectivă. Prin urmare, utilizatorul participă la proces în calitate de co-creator activ, mai degrabă decât ca subiect de cercetare. Fiecare oraș a organizat trei sesiuni cu aproximativ opt adulți în vârstă, cu vârste de 65 de ani și peste (10 persoane au fost invitate). Fiecare sesiune a durat aproximativ patru ore (cu o pauză).

Interviuri exploratorii - Implicare încă din faza inițială

Implicarea persoanelor în vârstă încă din prima etapă și implicarea acestora în modul în care se conturează procesul de participare poate contribui la crearea unui cadru în care vocea lor poate avea o influență reală în cadrul proiectului (Tavy et.al, 2022). Înainte de conceperea sesiunilor de co-proiectare, au fost organizate interviuri cu patru persoane în vârstă, în fiecare dintre țările/orașele implicate în proiect - Polonia, România și Olanda (în total aproximativ 12 respondenți), pentru a obține o perspectivă asupra percepțiilor persoanelor în vârstă cu privire la utilizarea și co-crearea unui site web mobil în fiecare țară. Au fost explorate următoarele subiecte: utilizarea mass-media, site-ul web mobil/ geoportalul și posibilitatea de a participa la sesiunile de co-creare. Perspectivele care au apărut au ajutat la adaptarea sesiunilor de co-creare din fiecare oraș.

Sesiuni de co-creare

În fiecare oraș, sesiunile de co-creare au fost organizate și facilitate urmând etapele descrise mai jos. În cadrul sesiunilor de co-creare se utilizează o combinație de metode creative, pentru a spori facilitarea unei participări active (Tavy et al., 2022). Pentru unele persoane în vârstă poate fi dificil să se gândească și să vorbească despre noile tehnologii. Metodele creative pot avea o

valoare suplimentară atunci când este vorba de subiecte care sunt mai greu de imaginat la prima vedere și pot folosi mai bine resursele grupului (Sleeswijk Visser, 2007; Tavy et.al, 2022, von Faber et.al, 2021).

În cadrul sesiunilor de co-creare s-a ales o combinație de metode diferite, prezentate mai jos. Una dintre principalele metode alese a fost utilizarea instrumentelor generative în elaborarea unui prototip (geoportalul în acest caz). Participanții au fost invitați să își creeze propriul site web mobil/ geoportal. Participanților li s-au pus la dispoziție materiale (papetărie) pentru a crea un prototip. Această abordare stimulează creativitatea participanților și poate ajuta la explorarea experiențelor lor cotidiene în orașul unde locuiesc. Abordarea creativă are ca rezultat o experiență autentică, legată de nevoile participanților. Cercetătorii pot folosi aceste sesiuni pentru a pune întrebări în profunzime. Fiecare grup, din fiecare țară, discută alegerile în cadrul celor trei sesiuni și arată prototipul celorlalți participanți (din alte orașe) și cercetătorilor. Rezultatele primei sesiuni de co-creare sunt prezentate și echipelor din celelalte orașe (Baur & Abma, 2013, Tavy et al., 2022).

Toate sesiunile au fost înregistrate pe suport audio. Produsele creative au fost păstrate și fotografiate. Datele rezultate au fost încărcate pe Researchdrive. Au fost realizate fotografiile ale sesiunilor. Participanților li s-a cerut să semneze un formular pentru utilizarea imaginilor din timpul sesiunilor și pentru utilizarea imaginilor cu produsele creative în publicațiile viitoare.

Participanții

Ne-am propus să includem opt participanți la fiecare sesiune. În fiecare oraș, zece participanți au fost invitați să participe la toate cele trei sesiuni de co-creare. Invitarea acestora și participanții la toate cele trei sesiuni le permite participanților să creeze încredere în cadrul grupului și să își consolideze ideile despre geoportal. Construirea încrederii în cadrul unui grup poate fi esențială pentru o participare activă a adulților în vârstă și poate contribui la informații mai nuanțate, mai autentice (Baur & Abma, 2013, Montreuil et al., 2019). Prin organizarea primelor două sesiuni de co-creare cu una sau două săptămâni între ele, am menținut oamenii implicați în timpul procesului și am redus riscul de abandon al participanților. În invitația adresată participanților, am precizat clar că aceștia sunt invitați pentru trei sesiuni.

Profilul participanților

Sesiunile de co-creare vor cuprinde un grup omogen format numai din persoane în vârstă (65 de ani și peste), în care participanții împărtășesc experiența de a îmbătrâni în orașele în care locuiesc. Toți participanții au în comun faptul că au peste 65 de ani și locuiesc în comunitate.

Geoportalul va fi conceput pentru toți adulții în vârstă din patru orașe în care se colectează date.. Pentru a putea compara datele cantitative colectate prin intermediul AFCCQ cu datele calitative colectate prin intermediul sesiunilor de co-creare, am inclus o varietate de participanți (cu statut economic diferit, nivel de educație diferit, care locuiesc în diferite cartiere, au situații de locuit diferite) pentru a co-crea un geoportal care poate fi utilizat de persoane în vârstă din medii socio-economice diferite. Următoarele criterii au fost folosite pentru selecția participanților:

- Participanții trebuie să locuiască în orașul în care se desfășoară cercetarea (nu există restricții privind perioada de timp de când locuiesc în acest oraș).
- Participanții trebuie să aibă 65 de ani și peste

Am selectat participanți din categoriile de vârstă 65-74, 75-84

- A exista o diversitate a participanților care spun că sunt familiarizați cu utilizarea Internetului și a celor care au declarat că sunt mai puțin familiarizați cu utilizarea Internetului.
- A existat o diversitate a participanților care declară că sunt activi în comunitate și a celor care se simt mai puțin implicați în comunitate.
- Am invitat femei și bărbați
- Participanții locuiau din diferite cartiere.

Nu am inclus mai mult de un singur participant din aceeași gospodărie. Dacă un participant avea un handicap și avea nevoie de sprijinul unui îngrijitor informal, putea participa la sesiunile de co-creare

Eșantionare

Pentru a sprijini obiectivul de a crea un geoportal care să reflecte viziunile și așteptările vârstnicilor despre orașul în care locuiesc, au utilizat eșantionarea pe cote și tehnica bulgărilor de zăpadă.

Recrutare

Deoarece cercetarea este exploratorie, participanții au putut recrutați prin intermediul unui apel online sau tipărit, prin intermediul unor mijloace de comunicare precum Facebook sau altele similare. Participanții au putut fi abordați în persoană, de exemplu într-un centru comunitar, într-o biserică sau într-un supermarket. O scrisoare de informare a fost transmisă, în cazul în care persoanele și-au exprimat interesul de a participa.

Organizarea sesiunilor

Sesiunile au fost organizate într-un mediu în care oamenii se pot simți confortabil și fără constrângeri, aspecte importante pentru sesiunile de co-creare. În București, s-a folosit pentru recrutare (în regim de subcontractare) compania Cult Market Research și sediul acesteia a găzduit cele trei sesiuni de co-creare. Participanții au primit stimulente financiare pentru participare și au avut astfel acces ușor la locul de desfășurare a sesiunilor. Alegerea unui loc care să fie central, ușor de accesat, este menționat în mod repetat în literatura de specialitate (vezi Montreuil et al., 2019). De asemenea, mâncarea și băuturile sunt foarte importante pentru ca oamenii să se simtă bineveniți. Ne-am asigurat că există un catering adecvat obiceiurilor culinare din fiecare țară. În planificarea sesiunilor au fost utilizate datele colectate în timpul interviurilor exploratorii, organizând astfel sesiunile într-un moment al zilei care este potrivit nevoilor participanților (Montreuil et al., 2019).

Analiza datelor

După fiecare sesiune, cercetătorii care au condus sesiunea de co-creare, din fiecare echipă, au completat date rezultate, într-un fișier/ template stabilit cu echipa de proiect. Grupul de cercetare s-a reunit, după fiecare sesiune, pentru a discuta rezultatele.

Procedură

Fiecare sesiune a fost facilitată de doi cercetători din echipa de cercetare locală. Un cercetător a condus sesiunea, iar cel de-al doilea cercetător a observat procesul și a luat notițe cu privire la interacțiunea cu participanții. Ambii cercetători au facilitat cele trei sesiuni din orașul lor. Fiecare

sesiune a fost discutată în cadrul unei întâlniri cu toți cercetătorii înainte și după sesiune pentru a stabili aceeași procedură pentru toate echipele și a analiza, preliminar, rezultatele. Prin organizarea celor trei sesiuni de co-creare cu aceiași participanți, am oferit participanților posibilitatea de a ajusta, adăuga și detalia contribuțiile din sesiunile lor anterioare. Cercetătorii au putut analiza, comparativ, datele din fiecare sesiune. În cadrul celei de-a doua sesiuni de co-creare a avut loc un schimb de informații între participanții din diferite orașe, pentru a familiariza participanții cu reacțiile vârstniilor din alte orașe (cele care fac parte din proiect).

3. Sesiuni de co-creare

Următoarea secțiune a manualului oferă instrucțiuni pentru facilitarea sesiunilor de co-creare

3.1. Sesiunea de co-creare 1

noiembrie-2022- ianuarie 2023

Obiectivele primei sesiuni:

- Prezentarea proiectului și crearea unor obiective și așteptări comune privind procesul de co-creare.
- Construirea încrederii reciproce și cunoașterea reciprocă.
- Obținerea primelor informații cu privire la ceea ce participanții consideră important să raporteze în geoportul.
- Obținerea primelor informații despre preferințele participanților în ceea ce privește aspectele vizuale și funcționalitățile geoportului.

Planificare: 4 ore

Participanți: Ideal 8 participanți (10 au fost invitați)

Atribute:

Un calculator cu Internet, conexiune la beamer/smartboard,

Formulare de consimțământ

Flip-over chart

Markere

Post-its

Pixuri (pentru participanți)

O hartă mare a orașului care poate fi folosită ca suport pentru a stimula conversația

Trei foi de hârtie albă pentru fiecare participant

PPT cu informații despre proiect

O foaie PPT cu domeniile orașelor prietenoase cu vârstele

Materiale de lucru/ papetărie:

- Hârtie mare de construcție colorată, A2 (suficient pentru trei grupuri de 3-4 persoane care să lucreze în timpul unei sesiuni)
- Foarfecă (minimum trei)
- Markere colorate
- Cutii de carton
- Farfurii de hârtie
- Bețișoare de lipici (minimum trei)
- Bandă adezivă (minimum trei)
- Pom Poms
- Pahare de hârtie
- Bețișoare pentru înghețată

Pregătirea sesiunii:

Participanții au fi rugați, în prealabil, (atunci când s-au înscris să participe la sesiunile de co-creare) să se uite la site-urile web și aplicațiile pe care le folosesc pe telefon, iPad sau computer și să fie atenți la ceea ce le place și ceea ce nu le place la un site web mobil. Priming-ul sau familiarizarea pot activa subiectul înainte de sesiune, iar datele pe care le colectam în timpul sesiunii pot avea mai mare profunzime, dacă indivizii se gândesc înainte la sarcină.

În timpul sesiunii:

1. Introducere proiect (10 minute)
2. Discutarea obiectivelor, rolurilor și așteptărilor legate de co-creare (15 minute)
3. Cunoașterea reciprocă și cafea/ceai și prăjituri (20 minute)
4. <i>Mind map</i> - ce consideră oamenii că este important să raporteze pe hartă (45 minute)
5. Evaluarea site-urilor și aplicațiilor existente (45 minute)
6. Pauză (10 minute)
7. Instrumente generative: crearea geoportalului ideal (1,5 ore)
8. Observații la finalul sesiunii (5 minute)

1. Introducere City & Co și geoportalul - Prezentare PowerPoint (10 minute)

Pentru introducere, a fost disponibilă o prezentare PowerPoint care poate fi utilizată pentru a oferi informații de bază despre proiectul City & Co și geoportalul care se dorește a fi creat, în cadrul acestui proiect.

Pe baza interviurilor exploratorii care au avut loc în iunie 2022, s-a acordat o atenție deosebită următoarelor aspecte:

- beneficiile acestei cercetări (colectarea de date despre oraș din perspectiva adulților în vârstă cu privire la ceea ce ar putea fi îmbunătățit pentru locuitori (*notă: fiți conștienți că nu putem fi siguri că lucrurile se vor îmbunătăți cu adevărat*).
- importanța contribuției persoanelor în vârstă la procesul de proiectare a geoportalului
-

După prezentare, există timp pentru întrebări.

Atribute:

Prezentare PPT Calculator/beamer/smartboard

2. Obiectivele și așteptările sesiunilor de co-creare (15 minute)

Diferiți participanți pot avea noțiuni diferite despre obiective, sarcini și responsabilități în timpul procesului de participare, ceea ce poate duce la neînțelegeri, dezamăgiri sau chiar conflicte. Prin urmare, ar trebui creată de la început o viziune comună pentru a îmbunătăți nivelurile de participare într-un mod etic (Tavy et.al, 2022, Montreuil, 2019).

Pentru a discuta în cadrul acestei sesiuni, trei foi de flipchart au fost postate pe perete, fiecare intervenție urmând să fie completată de participanți. Participanții au lucrat diferite sarcini pe post-it-uri, fiind posibile mai multe răspunsuri pentru fiecare participant, care apoi au fost afișate pe flip-chart.

- Aș vrea ca la sfârșitul acestei sesiuni să...

- Nu mă aștept ca la finalul acestei sesiuni să...
- Ceea ce aștet de la această sesiune este să...

Aspectele de mai sus vor fi discutate, ulterior, cu tot grupul

Au completate formularele de consimțământ informat (echipa de cercetare va aduce copii suplimentare, câte două pentru fiecare participant).

Materiale:
 Tablouri cu flip-over
 Markere
 Post-its
 Pixuri pentru participanți
 Două formulare tipărite de consimțământ, pentru fiecare participant pentru a fi semnate

3. Cafea, ceai, prăjituri - Să ne cunoaștem mai bine (20 de minute)

Crearea unei atmosfere în care oamenii se pot cunoaște și se pot distra poate contribui la facilitarea unei participări active (Baur & Abma, 2012; Tavy et al., 2022;). Facilitatorii au luat parte la această activitate.

4. Harta mentală - ce trebuie să se prezintepe hartă (45 de minute)

Această sesiune constă în două părți :

- a) *Ce consideră oamenii că este important în cartierele lor în ceea ce privește calitatea vieții urbane?*
- b) *Ce consideră oamenii că este important să raporteze pe o asemenea hartă a age-friendly city?*

Acest lucru a fost explorat în cadrul unui brainstorming de grup, în care cercetătorul, cu ajutorul grupului, a creat o hartă mentală mare pe o foaie mare de hârtie (rezultatele au fost împărtășite cu celelalte grupuri, în a doua sesiune de co-creare).

a) Ce consideră oamenii că este important în cartierele lor?

În primul rând, oamenii sunt întrebați în mod deschis ce consideră important pentru a avea o calitate a vieții bună, în cartierele în care locuiesc. Facilitatorul a notat răspunsurile pe o foaie de flip-over și a facilitat conversația. Atunci când facilitatorul considera că este nevoie de mai multe detalii, aducea în discuție conceptul de *age friendly city* (având cele 8 domenii), așa cum a fost definit de OMS și cum a fost testat prin chestionarul AFCCQ-RO (care a inclus și al 9-lea domeniu – situația financiară. Ce facilitați sau aspecte în legătură cu aceste domenii consideră participanții că sunt importante?

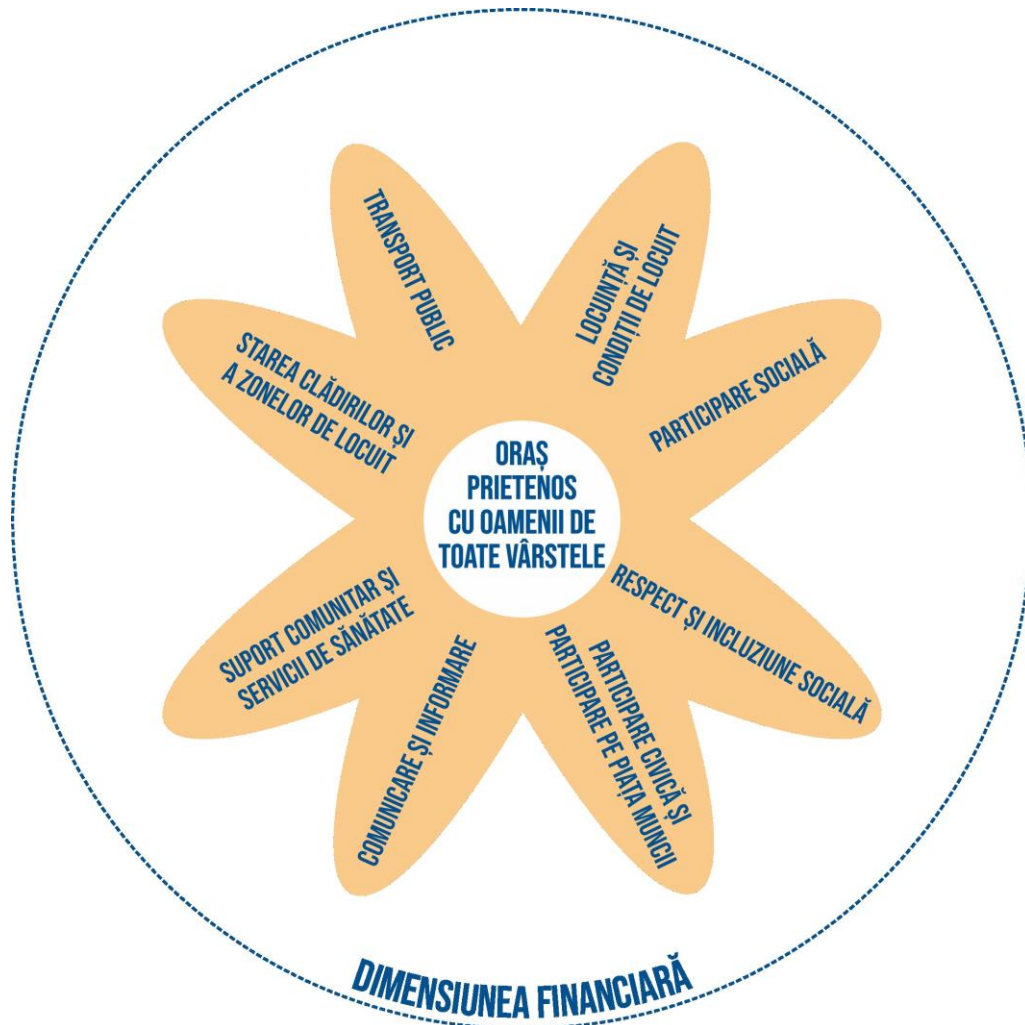

Figura folosită pentru a explica termenul de age-friendly city, în cadrul sesiunilor de co-creare

b) Ce consideră oamenii că este important să raporteze pe hartă / pe harta mentală?

Facilitatorul a adus în discuție geoportalul și proiectarea acestuia pe. Gândindu-se la conversația pe care tocmai a avut-o grupul, care dintre aceste aspecte sau alte aspecte consideră participanții că sunt importante de raportat? Oamenii se pot gândi mai întâi la acest lucru pentru ei înșiși și le pot scrie pe post-it-uri (câte unul pe fiecare post-it) și le pot lipi pe flipchart-uri. Facilitatorul va discuta acest lucru și va vedea dacă există mai multe idei, pe care le va adăuga apoi pe flip-over (notă: acestea vor fi schimbate cu alte grupuri în cea de-a doua sesiune de co-creare).

O hartă mare a orașului poate fi folosită pentru a stimula conversația.

Materiale:

O hartă mare a orașului poate fi folosită ca suport pentru a stârni conversația

Calculator, videoproiector/smartboard,

PPT - domeniile orașelor care au primit eticheta de *age friendly city* (la nivel global)

5. Ce consideră oamenii că este important să apară în geoportalul proiectului (45 minute)

În această parte a sesiunii s-a alocat timp stabilirii, împreună cu participanții, a unei schițe a

geoportalului. S-a acordat atenție designului, meniului, culorilor folosite, dimensiunii butoanelor, aspectelor vizuale, câte butoane și funcții preferă participanții și ușurința de a găsi informațiile necesare. Pentru a deschide această conversație, participanții au fost întrebați ce site-uri web le plac și ce site-uri web nu le plac (atenție: site-uri web pe care le cunosc sau le folosesc deja). Exemplele menționate de participanți au fost afișate pe un computer și împărtășite prin intermediul unui beamer/smartboard de către facilitator pentru întregul grup. Se va discuta ce le place și ce nu le place oamenilor. O hartă mentală a fost realizată de către facilitator pe o foaie de flip-over, cu privire la aspectele pe care oamenii le consideră importante când analizează un site web. Două site-uri web/aplicații, selectate în prealabil de echipa de cercetare au fost afișate pe un ecran și discutate (cu accent pe design, meniu, culori folosite, dimensiunea butoanelor, aspecte vizuale, câte butoane și funcții preferă participanții și ușurința de a găsi informațiile necesare)

Notă: scopul prezentării site-urilor web nu este de a face o evaluare bună a acestor site-uri sau a site-urilor menționate de participanți, ci de a deschide discuția și de a face mai ușoară construirea hărții mentale.

Materiale:

- Calculator, beamer/smartboard (cu Internet)
- Flip over charts
- Marker

6. Pauză (15 minute)

Cafea/ceai

7. Instrumente generative: crearea geoportalului ideal (1,5 ore)

Pe baza evaluării site-urilor web și a hărților mentale, participanții au fost invitați să își creeze propriul geoportal, în grupuri mici, de trei-patru participanți. "La modul ideal, cum ar arăta geoportalul dvs.?" S-au utilizat instrumente generative, în cadrul cărora oamenii li se pun la dispoziție diferite materiale (papetărie) pentru a crea un prototip. Există două avantaje pentru utilizarea instrumentelor generative în faza de explorare a procesului. În primul rând, exercițiul de creație stimulează creativitatea participanților și poate ajuta la explorarea experiențelor lor reale. În al doilea rând, exercițiile de tip *crafting* au ca rezultat artefacte care pot fi folosite de participanți pentru a-și verbaliza experiențele. Cercetătorii pot folosi aceste artefacte pentru a pune întrebări în profunzime, iar artefactele pot fi folosite ca sursă de inspirație în procesul de proiectare. Grupurile au fost întrebate despre alegerile pe care le-au făcut și au prezentat prototipul creat celorlalți participanți și cercetătorilor (rezultatele sunt împărtășite cu celelalte grupuri, în a doua sesiune de co-creare).

Pasul 1: Constituirea grupurilor. Împărțim grupul în grupuri mici de trei-patru persoane și punem la dispoziția grupurilor materialele (papetărie).

Pasul 2: Analiza sarcinii (5 minute)

Rugăm membrii grupului să reflecteze timp de două minute asupra a ceea ce este important pentru ei în proiectarea geoportalului. Apoi, lăsăm participanții să împărtășească acest lucru împreună cu grupul lor.

Pasul 3: Desen rapid și schimb de idei (10 minute)

Dăm fiecărui participant trei foi de hârtie albă. Le cerem să schițeze, individual, trei versiuni diferite ale site-ului web mobil ideal, pe baza informațiilor pe care tocmai le-au împărtășit cu membrii grupului. Ce aspecte sunt cele mai importante în site-ul web mobil? Permiteți participanților să împărtășească primele schițe. Notă: schițele pot fi ale unui site web mobil în ansamblu sau pot pune accentul pe un aspect specific pe care oamenii îl consideră important.

Etapa 4: Construirea unui prototip fizic (45 de minute)

Grupurile sunt rugate să creeze un prototip comun al geoportalului ideal. Hârtia colorată, cartonul, markerele etc. pot fi folosite în mod liber. Au putut aborda această sarcină cum au dorit, atât timp cât au lucrat împreună.

Pasul 5: Împărtășirea prototipurilor (30 de minute)

Fiecare grup este rugat să împărtășească prototipul creat cu celelalte grupuri. Grupul va arăta proiectul și va explica celorlalte grupuri propriul prototip. Celelalte grupuri sunt rugate să reacționeze, să spună ce le place și care ar fi ideile lor pentru a îmbunătăți prototipul. Am realizat fotografii prototipurilor create în această etapă.

materiale:

Hârtie albă (trei foi pentru fiecare participant).

papetărie:

- Hârtie mare de construcție colorată, A2 (suficient pentru trei grupuri de 3-4 persoane care să lucreze în timpul unei sesiuni)
- Foarfecă (minimum trei)
- Markere colorate
- Cutii de carton
- Farfurii de hârtie
- Bețișoare de lipici (minimum trei)
- Bandă adezivă (minimum trei)
- Pom Poms
- Pahare de hârtie
- Bețișoare pentru înghețată

8.Observații la încheierea sesiunii

Am mulțumit participanților. Am invitat grupul pentru următoarea sesiune și am informat că vom face schimb de informații cu participanții din celelalte țări (schimb de prototipuri și ce consideră oamenii că este important să raporteze pe hartă mentală). Le-am spus că, dacă vor veni cu informații noi sau cu lucruri pe care ar dori să le nuanțeze sau să le adauge în

săptămânile următoare, va fi loc pentru acest lucru în următoarea sesiune.

3.2. Sesiunea a două co-creare

Obiectivele celei de-a doua sesiuni:

- Să împărtășim datele din celelalte grupuri și să vedem dacă acestea sunt relevante pentru grupul nostru (să facem schimb de prototipuri)
- Să ajustăm prototipul geoportalului în aplicația Figma și să colectăm feedback despre prototip. - Pentru a obține informații despre ceea ce este necesar pentru ca oamenii să utilizeze geoportalul astfel încât toate domeniile OMS și tema financiară adăugată să prezinte interes pentru participanți, sesiunea 2 este foarte importantă.

Planificare: 3 ore și 15 minute.

Participanți: 8

În timpul sesiunii:

Partajarea datelor altor grupuri
Împărtășim și ajustăm prototipul geoportalului în aplicația Figma.
Ce este necesar pentru ca oamenii să folosească geoportalul (pe cele 9 dimensiuni ale termenului de age-friendly city)?
Mindmap utilizarea geoportalului (încărcarea de imagini și comentarii)

1) Prezentare prototipurilor create de celelalte grupuri (din alte țări) și discuții (30 minute)

Facilitatorul distribuie câte o fișă pentru fiecare oraș cu principalele rezultate - ce a fost considerat important în alte orașe. Oamenii au putut răspunde, există lucruri care îi surprind? Există lucruri la care nu s-au gândit ei înșiși, dar pe care le consideră importante? Am inclus și o imagine a grupurilor din alte țări.

2) Împărtășirea și ajustarea designului geoportalului în aplicația Figma (45 minute)

Facilitatorul a arătat modelele de design ale site-ului web mobil în aplicația Figma. Facilitatorul a cerut părerea participanților. Ce părere au despre prototipul creat în Figma? Ce le place și ce nu le place? Ce ar dori să schimbe? Mai întâi, întrebările vor fi deschise, apoi vor fi menționate toate temele: culoare, funcții, meniu, litere, butoane, găsirea de informații, altele, și dacă participanții ar dori să vadă întrebările pe ecrane separate sau toate pe același ecran. Alte întrebări care vor fi incluse: ce cred oamenii despre pictogramele alese (reprezintă tema/ domeniile *age friendly city*, din punctul lor de vedere? Ar dori o explicație suplimentară a acestor domenii și, dacă da, cum și unde (participanții au adus contribuții pe text)? Le place amplasarea tuturor elementelor/ pictogramelor? Care dintre temele OMS ar trebui plasate primele? Ce părere au oamenii despre culorile temelor/iconiilor? Ce părere au participanții despre dimensiunea și amplasarea logo-ului? Le place să includă *smiling faces* (fericit/nefericit) sau altceva pentru a da valoare afectivă imaginii pe care o încarcă?

Unul dintre facilitatori a generat modificările discutate, în timp real, în aplicația figma. Feedback-uri vor fi captate prin înregistrarea audio a sesiunii.

Pauză (prânz/ catering) (30 minute)

3) Toate temele OMS prin obiectivul aparatului de fotografiat (45 de minute)

Ce este necesar pentru ca oamenii să folosească geoportalul (și să facă fotografii) astfel încât toate temele OMS și tema financiară adăugată, să fie raportate prin intermediul site-ului mobil? Cele nouă domenii sunt scrise pe hârtie și sunt postate la vedere .

Participanții sunt rugați să se gândească la acestea în duo și să facă schițe cu ce imagini ar putea fi realizate sau să le descrie în cuvinte, dacă preferă. Acestea vor fi discutate după aceea cu întregul grup. O atenție specială este acordată subiectelor mai dificile: ce este necesar, conform participanților, pentru a putea raporta aceste teme OMS prin intermediul geoportalului (prin imagini). Accentul este pus aici pe conținut, nu atât pe utilizarea practică a site-ului web mobil, acest lucru va fi discutat în secțiunea următoare.

4) Utilizarea hărții mentale geoportalului (pentru raportare prin imagini) - Brainstorming (30-45 minute)

Este important să definim care sunt cele mai importante oportunități, provocări și nevoi în utilizarea geoportalului. De exemplu, în timpul interviurilor exploratorii a fost menționat sprijinul echipei de cercetare, pentru a utiliza geoportalul. De ce au nevoie oamenii pentru a putea utiliza geoportalul? Pentru că unele persoane au menționat că ar dori instrucțiuni personale într-un centru comunitar sau că ar dori să poată utiliza site-ul web mobil în cadrul unei plimbări în grup prin oraș, se explorează ideile participanților în această secțiune. De ce au nevoie oamenii pentru a putea face poze prin intermediul site-ului web mobil? Ce ar trebui să fie inclus în instrucțiuni? Acest lucru, precum și alte teme suplimentare care ar putea să apară cu privire la nevoile de utilizare a geoportalului, au fost explorate în cadrul unui brainstorming de grup.

5) Sarcină pentru acasă – până la următoarea sesiune: Un nume pentru geoportal(5 minute)

Am invitat oamenii să se gândească la nume care ar fi potrivit pentru geoportal. Am discutat acest aspect în cadrul celei de-a doua sesiuni, astfel încât oamenii să se poată gândi la acest lucru în următoarele săptămâni. Notă: am informat participanții că nu suntem siguri că vom folosi numele propus de participanți, dar că sugestiile lor sunt importante.

3.3. Sesiunea a treia de co-creare

Obiectivele celei de-a treia sesiuni:

- Să perfecționăm designul site-ului geoportalului
- Să dezvoltăm în continuare metoda pentru WP3 în co-participare cu participanții
- Evaluarea sesiunilor (cele trei sesiuni de co-creare)

Planificare: 3 ore și 15 minute.

Participanți: 8

Pregătirea:

- Scrierea de texte traduse în limba locală, care descriu, pe scurt, cele 9 domenii și plasarea lor în

aplicația Figma creată special pentru proiect

- Traducerea ppt-urilor utilizate în alte țări, pentru a servi ca suport pentru participanți
- Descărcarea aplicației Figma pe telefon (pe telefoanele echipei de cercetare)

Materiale necesare:

AFCCQ-RO- tipărite pentru toți participanții

- PPT 1 și 2
- Laptop/beamer/ecran (pentru a arăta prototipul în aplicația Figma)
- Telefon (pentru a arăta prototipul în aplicația Figma)

În timpul sesiunii:

- 1) **Discutarea și ajustarea prototipului geoportalului, în aplicația Figma (30 minute)**
 - a) Facilitatorul a arătat modificările aduse prototipurilor geoportalului, în Figma, pe baza contribuțiilor din cadrul celei de-a doua sesiuni de co-creare și a informațiilor din toate orașele participante. Designul prototipului a fost prezentat pe smartphone, pentru ca participanții să navigheze pe acest prototip (folosind telefoanele facilitatorilor). În acest fel, participanții au putut vedea prototipul așa cum va apărea acesta în stadiul final. Facilitatorul a discutat acest prototip cu participanții. Pe baza celei de-a doua sesiuni de co-creare au apărut câteva întrebări suplimentare, care au fost discutate suplimentar:
 - Cum vor da share adresei pentru a localiza fotografia postată?
 - Unde va fi postat comentariul? Dacă este obligatoriu comentariul?
 - Dacă se poate încarca fotografia în alt loc decât cel în care a fost creată? Se poate crea o arhivă cu fotografiile, care să fie încărcate ulterior?
 - b) Se prezintă vechile și noile pictograme: cum apreciază oamenii noile pictograme?
 - c) Cum ar adapta oamenii textele care descriu fiecare dintre cele 9 domenii? Cât de clare, ușor de înțeles sunt aceste texte? Este nevoie de lămuriri suplimentare?

- 2) **Utilizarea imaginilor (45 de ore- 1 oră)**

Dacă persoanele din grup au realizat fotografii – simularea folosirii geoportalului

- a) Cum au experimentat oamenii realizarea fotografiilor? Ce a funcționat bine? Care au fost provocările sau barierele pe care le-au întâmpinat? Cum putem depăși aceste provocări în cadrul WP3? Se văd ei înșiși făcând poze în timpul WP3 (De ce DA/ de ce NU?). Dacă este posibil, unele imagini vor fi prezentate pe un ecran mare. Notă: discuția nu s-a concentrat pe subiectul care este ilustrat, ci pe proces.
- b) Cum ar clasifica participanții imaginile pe care le-au realizat? Am discutat două - trei dintre imagini, în cadrul grupului.

Pentru persoanele care nu au realizat încă nicio fotografie pentru geoportal:

- a) Am rugat participanții să realizeze imagini pe una dintre cele 9 dimensiuni, din locul sesiunii de co-creare, pe baza experiențelor lor și având în vedere informațiile pe care le dețin participanții din sesiunile anterioare. Cum au experimentat oamenii realizarea fotografiilor? Ce a funcționat bine? Care au fost provocările sau barierele pe care le-au

întâmpinat? Cum putem depăși aceste provocări în cadrul WP3? Se văd ei înșiși făcând poze în timpul WP3 (De ce DA/ de ce NU?). Notă: discuția nu s-a concentrat pe subiectul care este ilustrat, ci pe proces.

b) Cum ar clasifica oamenii imaginile pe care le-au făcut? Am discutat două - trei dintre imagini create ad-hoc.

3) Prezentare cu rezultatele celorlalte grupuri, din celelalte țări și discuții (45 minute)

a) Facilitatorul a distribuit o fișă, pentru fiecare oraș, cu principalele rezultate ale sesiunilor anterioare. Participanții discută aceste rezultate (de asemenea, pe baza experiențelor pe care le au după simularea folosirii prototipului).

b) (5 minute) În cea de-a doua sesiune de co-creare, participanții au fost rugați să se gândească la un nume bun pentru geoportal. Discutarea numelor în grup a fost realizată în sesiunea trei de co-creare

4) Evaluare finală (25 minute)

a) Oamenii sunt întrebați cum au trăi experimentat cele trei sesiuni. Ce le-a plăcut/ce a fost valoros pentru ei/ util/ interesant?

S-a făcut, la final, o prezentare despre următoarele etape ale proiectului. Participanții sunt întrebați dacă sunt interesați să rămână implicați și să participe în etapele ulterioare ale proiectului

Testarea geoportalului

După ce prototipul este definitivat, participanții sunt întrebați dacă doresc, în mod informal, să testeze prototipul pe telefonul lor personal. Participanții care doresc pot face acest lucru, iar echipa de cercetare i-a întrebat cum au experimentat folosirea prototipului, în mod real, pe propriile device-uri.

Diseminarea rezultatelor

Informațiile importante ale proiectului, activitățile și rezultatele proiectului au fost diseminate, după cum urmează:

- Pe site-ul dedicat al proiectului <https://cityco.snspa.ro/>
- Pe site-ul universității din România (SNSPA)
- <https://snspa.ro/cercetare/proiecte/city-co-colaborarea-cu-varstnicii-in-construirea-unor-orase-prietenoase-cu-toate-varstele/>
- La universitățile partenere
<https://www.thuas.com/research/centre-expertise/city-co>

Comunicate de presă pe site-ul WHO (World Health Organization) care descriu proiectul și rezultatele acestuia

<https://extranet.who.int/agefriendlyworld/network/the-hague/>

<https://extranet.who.int/agefriendlyworld/afp/the-age-friendly-cities-and-communities-questionnaire-afccq/>

- City & Co 2nd Mutual Learning Visit- 17 participanți din cadrul proiectului (inclusiv doi din România) s-au întâlnit la Wrocław, Polonia, 26-27 June 2023

Publicații și participări la conferințe științifice

- Ivan, Loredana & Loos, Eugene. The marketing of technology products for older people. In Edited A. Rosales, M. Fernández-Ardèvol, & J. Svensson (Eds.), *Digital Ageism: How it Operates and Approaches to Tackling it* (pp. 88-115). Routledge. 2023. doi: 10.4324/9781003323686-6

Coordonare *special issue Frontiers in Psychology*

Marston, Hannah, Ivan, Loredana, Rosenberg, Dennis & Ratzenboeck, Barbara (2023). Post-pandemic digital realities of older adults. *Frontiers in Psychology*, 14. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1275257> (Impact factor 3,8)

- 14 - 15 Septembrie 2023, International conference: Creative Future Insights 2023, Vrn'University, Zagreb, Croatia. Două lucrări prezentate:
 - 1) 'Older people's views on public transportation in Bucharest: results from walking interviews' (Loredana Ivan & Narcis Crucian)
 - 2) 'Urban futures in the vision of older adults: insights from three co-creation sessions conducted in Bucharest' (Loredana Ivan & George Tudorie)
- 20 - 22 Septembrie 2023, International conference: Age and Care 2023: Aging in a Caring Society? Theories in Conversation, Graz University, Austria. Prezentare: 'Age-Friendly Communities: National Initiatives and Older People's Views in Italy and Romania' (Loredana Ivan & Michele Bertani)

Bibliografie

Baur, V. & Abma, T. (2012). 'The Taste Buddies': Participation and empowerment in a residential home for older people. *Ageing Soc.* 32, 1055–1078.

Dikken, J., van den Hoven, R. F., van Staalduinen, W. H., Hulsebosch-Janssen, L. M., & Van Hoof, J. (2020). How older people experience the age-friendliness of their city: Development of the age-friendly cities and communities questionnaire. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(18), 6867. doi.org/10.3390/ijerph17186867

Eurostat (2021). *House or flat – owning or renting*. <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/519b2c09-ec84-4fbd-8cd5-57f56b94882d?lang=en>

Romanian National Institute of Statistics, INS (2023). *Recensământul Populației și Locuințelor, runda 2021/ Population Census 2021*.

insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/rpl2021_date_provizorii_profil_teritorial_ian_2023.pdf

Montreuil, M., Martineau, J.T., & Racine, E. (2019). Exploring Ethical Issues Related to Patient Engagement in Healthcare: Patient, Clinician and Researcher's Perspectives. *J. Bioethical Inq.* 16, 237–248.

Sleeswijk Visser, F. (2007). My Futures: How do People Deal with Their Future? In *My Futures: The Future is Plural*; Sleeswijk Visser, F., Ernst, E., Eds.; Delft University of Technology: Delft, The Netherlands 10–17.

Tavy, Z.K.C.T.; van Bochove, M.E.; Dikken, J.; von Faber, M.; Rusinovic, K.M.; van der Pas, S., & van Hoof, J. (2020). The Participation of Older People in the Development of Group Housing in The Netherlands: A Study on the Involvement of Residents from Organisational and End-User Perspectives. *Building*, 12, 367. <https://doi.org/10.3390/buildings12030367>

Von Faber, M.; Tavy, Z., & van der Pas, S. (2020) Engaging Older People in Age-Friendly Cities through Participatory Video Design. *Int. J. Environ. Res. Public Health* 17, 8977.

World Health Organization Regional Office for Europe (2016). *Creating Age-Friendly Environments in Europe. A Tool for Local Policy-Makers and Planners*; WHO Regional Office for Europe: Copenhagen, Denmark.

Sumar executiv al activităților (poate fi publicat de Autoritatea Contractantă)

În a doua etapă, proiectul City & Co a presupus analiza datelor și elaborarea raportului pentru România, **ca urmare a studiului condus folosind chestionarul AFCCQ-RO (activitatea A.2.1)**. Acest raport a fost transformat într-un articol (redactat în limba engleză), care a trecut printr-un proces de *peer review* și a fost acceptat să fie publicat în jurnalul: *Habitat International* (impact factor 6.9). Articolul va apărea la începutul anului 2024 (online, *open access*).

De asemenea, în această etapă a proiectului am elaborat geoportalul (WP2 & WP3) pentru a colecta date legate de aspecte ale *age-friendly cities*, direct de la cetățeni, de la locuitorii diferitelor cartiere, în orașele analizate (activitatea A 2.2. **Elaborarea manualului pentru dezvoltarea geoportalului (versiunea pentru România)**). City & Co a presupus, în această etapă, derularea unor sesiuni de co-creare, împreună cu persoanele în vârstă, pentru a construi geoportalul, care va sta la baza colectării datelor (*geotagging data*) în cele 4 orașe din proiect: Cracovia și Wrocław (Polonia), București (România) și (Olanda).

Director Proiect,

Ivan, Loredana

